

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства
та організації підприємницької діяльності

КОМПЛЕКСНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

з теми:

**НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ
ПАТ «ОДЕСЬКИЙ КАБЕЛЬНИЙ ЗАВОД «ОДЕСКАБЕЛЬ»**

Науковий керівник комплексної кваліфікаційної
роботи к.е.н., доцент, Єгупов Юрій Артемович
(вч. ступінь, посада, П.І.Б.)

Розділ Резерви та шляхи зниження собівартості продукції
підприємства

Виконавець Макаренко Микита Сергійович
(П.І.Б. студента)

Наук. керівник д.е.н., доцент Семенова Валентина Григорівна
(вч. ступінь, посада, П.І.Б.)

ЗМІСТ

стор.

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ, СКЛАД І СТРУКТУРА СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА.	
1.1. Собівартість продукції як економічна категорія, соціально-економічне значення її зниження.....	6
1.2. Класифікація витрат підприємства.....	12
1.3. Фактори зниження собівартості продукції підприємства.....	22
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПАТ «ОДЕСЬКИЙ КАБЕЛЬНИЙ ЗАВОД «ОДЕСКАБЕЛЬ»	
2.1. Основні показники діяльності ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».....	29
2.2. Аналіз собівартості продукції ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».....	44
РОЗДІЛ 3. РЕЗЕРВИ ТА ШЛЯХИ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПАТ «ОДЕСЬКИЙ КАБЕЛЬНИЙ ЗАВОД «ОДЕСКАБЕЛЬ»	
3.1. Резерви зниження собівартості продукції ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».....	56
3.2. Шляхи зниження собівартості продукції ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».....	61
ВИСНОВКИ.....	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	74

ВСТУП

Актуальність теми роботи. Головний мотив діяльності будь-якої фірми в ринкових умовах - максимізація прибутку. Реальні можливості реалізації цієї стратегічної мети у всіх випадках обмежені витратами виробництва і попитом на продукцію, що випускається.

Попит багато в чому визначається ціною товару або послуги. У зв'язку з цим актуалізується проблема зниження витрат на виробництво і реалізацію цієї продукції. Тобто все більшої актуальності набуває проблема зниження собівартості.

Необхідно створення діючого противитратного механізму господарювання, що дозволить в умовах регульованої ринкової економіки виявити й мобілізувати резерви зростання виробництва й зниження собівартості продукції.

Собівартість продукції (робіт, послуг) є одним з важливих узагальнювальних показників діяльності підприємства, що відображають ефективність використання ресурсів; результати впровадження нової техніки і прогресивної технології; вдосконалення організації праці, виробництва і управління.

Між собівартістю продукції і цінами на неї існує тісний взаємозв'язок. На базі собівартості будуються ціни. У свою чергу, ціни на засоби виробництва мають великий вплив на собівартість продукції, яка виготовляється з використанням цих засобів виробництва. Цей взаємозв'язок враховується при плануванні, аналізі собівартості продукції і встановленні цін на неї.

У собівартості продукції відображаються поточні витрати підприємства по основним напрямкам його діяльності: виконанню підготовчих робіт, здійсненню робіт, безпосередньо пов'язаних з виробництвом і управлінням цим процесом, вдосконаленню техніки, технології і організації виробництва, а також по стандартизації і підвищенню якості продукції, поліпшенню умов праці, охороні

природи.

Вивчення собівартості продукції має велике значення для підприємницької діяльності підприємств. Розробка й реалізація управлінських рішень базується на відповідній інформації про стан справ у тій або іншій області діяльності підприємства.

Так, дані обліку витрат виробництва й калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) є важливими засобами виявлення виробничих резервів, постійного контролю використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів з метою підвищення рентабельності виробництва. Це є причиною того, що область витрат виробництва й калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) займає найбільш важливе місце в системі організації діяльності підприємства.

Проблема зниження собівартості продукції, актуальність якої не викликає сумніву, буде розглянута на прикладі ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»».

Метою роботи є пошук і обґрунтування резервів зниження собівартості у ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель» на основі проведеного аналізу його діяльності. Виявлені в ході запропонованих нами заходів резерви зниження собівартості продукції повинні бути уважно розглянуті і по можливості рекомендовані до використання.

Завдання роботи:

1.Комплексний аналіз виробничо – господарської діяльності підприємства і динаміки основних техніко-економічних показників за 2014 – 2016 рр.

2.На основі проведеного аналізу виявлення можливих резервів зниження собівартості.

3.Визначення шляхів реалізації пропозицій по зниженню собівартості продукції, що випускається.

4. Розрахунок економічного ефекту від реалізації наданих пропозицій.

Об'єктом дослідження є ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель»».

Предметом дослідження є собівартість продукції підприємства, порядок її формування, чинники і резерви її зниження.

Метами дослідження є: методологія теоретичного економічного аналізу, економіко-статистичні методи аналізу.

В 1-му розділі роботи розглядається економічна сутність собівартості продукції підприємства й види витрат на виробництво. В 2-му розділі роботи дана характеристика основних показників діяльності підприємства ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель». Проведено аналіз собівартості продукції й виявлені основні фактори, що впливають на рівень витрат на виробництво.

В 3-му розділі дипломної роботи досліджуються резерви зниження собівартості продукції та розробляються заходи щодо зниження витрат на виробництво.

Інформаційною базою дослідження служать нормативно-правові акти, дані економічної літератури вітчизняних і зарубіжних авторів, матеріали конференцій, публікацій в економічних і комп'ютерних виданнях, дані фінансової звітності (№1 – Баланс; №2- “Звіт про фінансові результати”) та інші матеріали.

ВИСНОВКИ

На сьогоднішньому етапі розвитку нашої економіки ще не створена економічна зацікавленість колективів у зниженні витрат виробництва. Більш того, політика цін, що проводиться нині, у ряді випадків робить не вигідним зменшення витрат на виробництво.

Неекономічне використання матеріальних, трудових ресурсів, морально і фізично застаріла база, розірвані господарські зв'язки - ці і інші причини послужили погіршенню і без того важкої ситуації на багатьох промислових підприємствах, у тому числі і на аналізованому нами ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».

В першому розділі роботи була розкрита економічна сутність собівартості продукції підприємства, розглянута класифікація витрат на виробництво та фактори зниження собівартості продукції.

У другому розділі роботи була досліджена діяльність ПАТ «Одескабель» в динаміці останніх років. Аналіз діяльності даного підприємства показав, що впродовж останніх років (2014–2016 роки) підприємство розвивається нерівномірно. На протязі всього цього періоду спостерігаються в основному позитивні тенденції.

Аналіз собівартості в динаміці років показав, що найбільшу питому вагу в структурі витрат на виробництво продукції ПАТ «Одескабель» займають матеріальні витрати. Це пов'язано зі збільшенням загальних витрат на виробництво та перехід на виготовлення більш матеріаломісткої продукції.

Значну частку складають також витрати на оплату праці, відрахування на соціальне страхування та інші витрати. Таке зростання пов'язано із збільшенням розміру оплати праці на підприємстві. Можна зробити висновок про те, що продукція ПАТ «Одескабель» матеріаломістка і трудомістка. І саме у напрямі економії матеріальних витрат і витрат на оплату праці слід шукати резерви по

зниженню витрат у ПАТ «Одескабель».

Найбільшу питому вагу в матеріальних витратах займають купувальні напівфабрикати та сировина і матеріали. Їх зростання пов'язане із збільшенням цін на матеріали, напівфабрикати і комплектуючі вироби. Крім того, деякі комплектуючі завод купує на зовнішньому ринку, що веде до збільшення собівартості продукції підприємства.

Діяльність ПАТ «Одескабель» безпосередньо залежить від постачань сировини і матеріалів, паливно-енергетичних ресурсів, а також від коливання цін на них, що значно впливає на результативність діяльності підприємства.

Проведення аналізу дозволило дати рекомендації по зниженню витрат на виробництво продукції за рахунок приведення в дію чинників, які зводяться до наступного:

1. Економія собівартості продукції в результаті заміни імпоротної сировини вітчизняною
2. Економія на умовно-постійних витратах внаслідок збільшення обсягу виробництва високошвидкісних LAN-кабелів категорії 6 і 7
3. Модернізація високочастотної екструзійної лінії

Сумарна річна економія в результаті реалізації перерахованих вище заходів складе 647,65 тис. грн., що дозволить понизити витрати на 1 грн. товарної продукції в ПАТ «Одеський кабельний завод «Одескабель».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарчий Кодекс України від 16.01. 2003 р.
2. Барулин С.В. Самофинансирование предприятий в условиях рыночной экономики // Финансы. - 2001. - №3 - С. 13-15].
3. Бланк И.А. Управление прибылью предприятия. –К.: «Наука», 2002.- 278 с.
4. Беннет Р. Секреты эффективного управления = Effective management.: Пер. с англ. – М.: ЛОРИ, 1999. – 216с.]:
5. Бондар І.Ю., Пахомов В.І. Управління витратами виробництва та собівартістю продукції. Навч. Посібник. – К.: Київ. Держ. Торг.-екон. Ун-т, 2000. – 65 с.
6. Володькіна М.В. Економіка промислового підприємства. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 196 с.
7. Гордановская В.П. “Снижение себестоимости продукции в условиях интенсификации производства” – К.: Техника, 1990. – 153 с.
8. Горфинкель В. Я. “Снижение себестоимости продукции” - М.: Знание 1985. – 256 с.
9. Загородній А.Г. Фінанси підприємств: Навч. посібник. – Львів, 2003 рік.- 267 с.
10. Занятковський О.П. Фінанси підприємства: навчальний посібник. – К.: Наукова думка, 2003. – 216 с.
11. Карпінський Б.А., Герасименко О.В. Фінансова система. Київ: "Центр навчальної літератури", 2003, 184 с.
12. Крамаренко Г.О. Ціноутворення в умовах ринкових реформ. // Фінанси України. – 2005. - № 4. – с. 54-61.
13. Ковалев А.И., Привалов В.П. "Анализ финансового состояния предприятия", - М.: Центр экономики и маркетинга, 2000 г.
14. Ковалева А.М. Финансовый анализ - М.: Финансы и статистика, 1998 г.
15. Кононенко О. Анализ финансовой отчетности. - 3-е изд., перераб. и доп. - Х.: Фактор, 2005. - 156 с.

- 16.Кравченко Л.И. Анализ хозяйственной деятельности в торговле. Учебник. Мн.: Высшая школа, 2000.
- 17.Крейнина М.Н. Анализ финансового состояния и инвестиционной привлекательности акционерных обществ в промышленности, строительстве, торговле – М.: Экономика, 1994.
- 18.Курс экономики /под ред. Райзберга Б.А./М.:ИНФРА-М,1999.
- 19.Мелентьева В. Анализ рентабельности торговых предприятий // Аудитор. – 1999. - № 9 - 10.
- 20.Немчинов В.С. Общественная стоимость и плановая цена.М,1989, с.98.
- 21.“Новое в бухучете” - Вестник бухгалтера и аудитора Украины- 01.2000 №2 (70) с 12.
- 22.Осипов В. И. Экономика предприятия. Учебник. – Одесса: Маяк, 2005. – 724 с.
- 23.О.О. Орлов "Планирование деятельности промышленного предприятия" К. - 2002 г.
- 24.Орлов О.А., Рясных Е.Г. Маржинальная прибыль в экономических расчетах на промышленных предприятиях. К., 2003 г. – 126 с.
- 25.Павленко А., Пастухов А., Войчак А. “Концепция и организационно-экономические принципы развития национального рынка Украины” - Экономика Украины, № 3 1994.
- 26.Партін В.О., Загородній А.Г.. Фінанси підприємства.: Навч. посібник. Л., 2003 р. – 214 с.
- 27.Ришар Ж.А. Аудит и анализ хозяйственной деятельности предприятия.М.:Аудит,2000.
- 28.Савицкая Г. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия, -М, 2002. – 704 с.
- 29.Сафронов Н.А. Экономика предприятия: Учебник/ Под ред. проф. НА. Сафронова. - М.: «Юристъ», 1998.-584 с.
- 30.Сергеев И.В. Экономика предприятия. М.:Финансы и статистика,2002.

31. Теория экономического анализа / под ред. Баканова М.И., Шеремета А.Д./ М.: Финансы и статистика, 2002.
32. Филимоненков А.С. Финансы предприятия / Учебное пособие. - К.: Ника-центр, Эльга, 2002. - 280 с. 24.
33. Финанси України №2 1999.
34. Финансы предприятия: Учебник/ Руководитель авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддериогин. - К.: КНЕУ, 2000. - 460 с., ил.
35. Финансы: Учебник / В.М. Родионова, Ю.Я. Вавилов. - М., Финансы и статистика, 2003. - 398 с.
36. Финансы. / Под ред. Дробозиной Л.А. - М.: Финансы, ЮНИТИ, 2000.
37. Хеддервик К.Н. Финансовый и экономический анализ деятельности предприятия. М.: Финансы и статистика, 1999.
38. Хотинская Г.И., Харитонова Т.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. М.: Дело и сервис, 2004.
39. Ген Р.Б. Планування діяльності підприємства: Навч. посібник - К.: МАУП, 1998- 156 с.
40. Управління витратами: навч. Посіб. / М.Г. Грещак, В.М. Гордієнко, О.С. Коцюба та ін.; За заг. Ред. М.Г. Грещака. – К.: КНЕУ, 2008. – 264 с.
41. Федоровский В.А. Анатомическая экономика современного предприятия. – Николаев: “Эолис”, 1996. -104с.
42. Чечевицина Л.Н. Экономический анализ: Учебное пособие. - Ростов н/Д: “Фенікс”, 2001. -448с.
43. Економічний аналіз. Збірник практичних завдань. Навч. посібник.// за ред. проф. О.П. Крижановської, А.В. Сосновського- Одеса, 2003. - 223с.
44. Економіка підприємства. Підручник.// за ред. С. Ф. Покропивного, К.: “Хвиля-Прес”- 2001. -358с.
45. Экономика предприятия. Учебник// под ред. проф. О.И. Волкова, М.: “Инфра - М”-2000. -520с.

46. Экономика предприятия // под ред. Жиделевой. М. А., М.: Юнити-2000. -255с.
47. Экономика предприятия // под. ред. проф. Н. А. Сафронова, М.: “Юристь”, 1998. -581с.
48. Юров В.Ф. Прибыль в рыночной экономике: вопросы теории и практики. -М.: Финансы и статистика, 2001. – 325 с.
49. Яркина Т.В. Основы экономики предприятия. М.:1999.
50. <http://odeskabel.com>